
КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО ТА КРИМІНОЛОГІЯ. КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧЕ ПРАВО

УДК 343.9

І.Л. Близнюк,
кандидат юридичних наук,
старший науковий співробітник,
головний науковий співробітник
ДНДІ МВС України, м. Київ, Україна
ORCID ID 0000-0003-3882-5790

ОСОБЛИВОСТІ ВИЯВЛЕННЯ ЗЛОЧИНІВ, ЩО ВЧИНЯЮТЬСЯ У СИСТЕМІ ДЕРЖАВНОГО МАТЕРІАЛЬНОГО РЕЗЕРВУ УКРАЇНИ

У статті відзначаються особливості здійснення роботи оперативними працівниками Національної поліції України з виявлення злочинів, що вчиняються у системі державного матеріального резерву України. Автор надає типовий перелік та технологію вивчення фінансово-господарських документів, які необхідно перевіряти працівникам Національної поліції, що здійснюють оперативно-розшукову діяльність, для отримання інформації про можливі кримінальні та інші правопорушення, вчинені у процесі придбання, поставки матеріальних цінностей до державного матеріального резерву та управління ним. У статті також зазначаються типові правопорушення цієї категорії, на підставі чого розробляються методичні рекомендації для оперативних працівників Національної поліції з виявлення цих злочинів.

Ключові слова: державний матеріальний резерв, відповідальні зберігачі, мобілізаційний резерв, закладення (поставка), переміщення, освіження (поновлення, заміна) та відпуск матеріальних цінностей з державного резерву, самовільне відчуження матеріальних цінностей державного резерву, фіктивність закладення матеріальних цінностей до державного резерву.

В статье определяются особенности осуществления работы оперативными сотрудниками Национальной полиции Украины по выявлению преступлений, совершаемых в системе государственного материального резерва Украины. Автор предлагает типовой перечень и технологию изучения финансово-хозяйственных документов, которые необходимо проверять сотрудникам Национальной полиции, осуществляющим оперативно-розыскную деятельность, для получения информации о возможных уголовных и других правонарушениях, совершаемых в процессе приобретения, поставки материальных ценностей в государственный материальный резерв и управления им. В статье также отмечаются типичные правонарушения данной категории, на основе чего разрабатываются методические рекомендации для оперативных сотрудников Национальной полиции по выявлению указанных преступлений.

Ключевые слова: государственный материальный резерв, ответственные хранители, мобилизационный резерв, закладка (поставка), перемещение, освежение

(обновление, замена) и отпуск материальных ценностей из государственного резерва, самовольное отчуждение материальных ценностей государственного резерва, фиктивность закладки материальных ценностей в государственный резерв.

Державний матеріальний резерв є особливим, специфічним, загальнодержавним запасом стратегічних матеріальних цінностей, звідки в особливий період та проблемних для країни ситуаціях здійснюється забезпечення ресурсами щодо невідкладних дій з ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій, зокрема державної підтримки різних галузей економіки, підприємств та організацій з метою стабілізації економіки під час виникнення проблем із постачанням важливих видів сировини, паливно-енергетичних ресурсів, продовольства тощо.

За даними Аудиторського звіту щодо результатів державного аудиту виконання бюджетних програм у Державному агентстві резерву України (Держрезерві) за період з 2013 до 2016 рр., складеному Державною аудиторською службою України, запаси державного матеріального резерву знаходяться у критичному та найгіршому стані з моменту створення державного резерву ще за радянських часів [1]. Відпускання матеріальних цінностей постійно перевищує кількість закладеного. Стратегічні запаси держави фактично перетворилися в оперативні, середній відсоток завантаженості суб'єктів господарювання системи державного резерву не перевищує 15 % [1]. З 2012 р. із загального фонду бюджету фактично не надходили гроші на накопичення державного матеріального резерву.

Як наслідок, неефективне використання потужностей державних підприємств та організацій, що знаходяться у віданні Держрезерву, та ненадійність існуючої системи зберігання матеріальних цінностей зумовлюють непродуктивні витрати державних ресурсів із формування та підтримання державного матеріального резерву. До цього додається ще одна проблема – вчинення значної кількості правопорушень у процесі придбання, поставки та управління матеріальними цінностями державного матеріального резерву.

Неналежне державне регулювання та контроль за діяльністю суб'єктів господарської діяльності, які виступають відповідальними зберігачами матеріальних цінностей держрезерву, з боку державних контролюючих органів, у тому числі правоохоронних, створюють умови для поширення зазначених кримінальних та інших правопорушень.

Ураховуючи необхідність уживання невідкладних заходів із недопущення, виявлення та припинення правопорушень у зазначеній сфері діяльності, доцільно розробити методичні рекомендації для працівників підрозділів Департаменту захисту економіки (ДЗЕ) Національної поліції України (НПУ), які здійснюють оперативно-розшукову діяльність із виявлення та попередження кримінальних та інших правопорушень, що вчиняються у системі державного матеріального резерву України. З цією метою слід визначити особливості здійснення роботи зазначеними оперативними працівниками з виявлення вказаних злочинів, зокрема надати типовий перелік та технологію вивчення фінансово-господарських документів, які необхідно перевіряти працівникам підрозділів ДЗЕ НПУ, що здійснюють оперативно-розшукову діяльність, для отримання інформації про можливі кримінальні та інші правопорушення, що вчиняються у процесі придбання, поставки та управління матеріальними цінностями державного матеріального резерву, а саме у процесі проведення операцій із формування, розміщення, закладення (поставки), переміщення, освіження (поновлення, заміни) та відпуску (у порядку

тимчасового позичання, розбронювання, надання гуманітарної допомоги, для ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій) матеріальних цінностей з державного матеріального резерву.

Усі кримінальні та інші правопорушення, що вчиняються у системі держрезерву, можна класифікувати на такі різновиди:

кримінальні та інші правопорушення, які вчиняються у процесі закладення (поставки), приймання матеріальних цінностей до державного резерву;

кримінальні та інші правопорушення, які вчиняються у процесі відпуску матеріальних цінностей з державного резерву (у зв'язку з їх освіженням і заміною);

кримінальні та інші правопорушення, які вчиняються у процесі відпуску матеріальних цінностей з державного резерву в порядку тимчасового позичання;

кримінальні та інші правопорушення, які вчиняються у процесі переміщення матеріальних цінностей державного резерву;

кримінальні та інші правопорушення, які вчиняються у процесі освіження (поновлення) матеріальних цінностей державного резерву без розриву в часі.

Найбільш поширеними є правопорушення першого різновиду.

Типовими правопорушеннями такої категорії є:

документарне оформлення безтоварних операцій із закладення матеріальних цінностей до державного резерву відповідальними зберігачами, а саме закупівля Держрезервом у сторонніх (нерідко – фіктивних) компаній матеріальних цінностей та укладання з цими компаніями договорів про зберігання цих нібито поставлених матеріальних цінностей без фактичної наявності останніх;

протиправне заволодіння матеріальними цінностями Держрезерву відповідальним зберігачем, які були закладені у нього на зберігання;

неналежне зберігання відповідальним зберігачем матеріальних цінностей Держрезерву відповідного виду, наприклад, у непередбачених договором місцях зберігання, у меншій кількості, іншого асортименту, неналежної якості;

відсутність сертифікатів відповідності на продукцію, яка закладається до державного резерву;

відсутність договору, актів приймання на закладення матеріальних цінностей державного резерву;

розкрадання матеріальних цінностей службовими особами Держрезерву, а саме привласнення, розтрата бюджетних коштів, майна державного матеріального резерву або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем у співучасті зі службовими особами компаній, які залучаються до процесу придбання матеріальних цінностей Держрезерву;

одержання неправомірної вигоди, пов'язане з укладанням і виконанням правочинів між підрозділами Держрезерву та компаніями, які залучаються до процесу придбання матеріальних цінностей до державного матеріального резерву;

зловживання службовим становищем, службове підроблення службовими особами компаній, які залучаються до процесу придбання матеріальних цінностей до державного резерву з метою фальсифікації даних про ресурсну базу державного матеріального резерву, прийняту на зберігання, що має наслідком неправомірну оплату “послуг” за рахунок державних коштів;

викривлення показників звітної документації, підробка документів та зловживання владою й службовим становищем керівництвом Держрезерву у процесі укладення угод на придбання товарно-матеріальних цінностей до державного матеріального резерву;

нецільове витрачання бюджетних коштів з метою формального поповнення матеріальних цінностей державного резерву;

розкрадання державних коштів службовими особами Держрезерву шляхом зловживання службовим становищем за попередньою змовою групою осіб шляхом використання ланки підконтрольних підприємств (компаній-“прокладок”) при закупівлі до Держрезерву товарно-матеріальних цінностей, завдяки чому значно завищується закупівельна ціна;

службова недбалість з боку службових осіб державних підприємств під час укладання та виконання договорів із компаніями, які залучаються до процесу придбання матеріальних цінностей до державного резерву, що призводить до необґрунтованого збільшення вартості послуг останніх, тощо;

закупівля товарно-матеріальних цінностей державного резерву у комерційних структурах з ознаками фіктивності (з реєстрацією цих структур на підставних осіб) або у пов'язаних зв'язками інших юридичних осіб.

З метою своєчасного та ефективного викриття кримінальних та інших правопорушень, що вчиняються у процесі здійснення операцій із закладення матеріальних цінностей до державного резерву, працівникам підрозділів ДЗЕ НПУ, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність, доцільно перевірити та вивчити такі основні фінансово-господарські документи, у тому числі щодо обліку наявності матеріальних цінностей державного резерву:

відповідний акт Кабінету Міністрів України, замовлення Держрезерву, а також інших центральних і місцевих органів виконавчої влади, уповноважених на це Кабінетом Міністрів України, щодо необхідності закладення певного обсягу та асортименту матеріальних цінностей до держрезерву.

З метою вивчення правомірності закладення матеріальних цінностей до держрезерву слід перевірити, щоб закладення матеріальних цінностей до державного резерву у порядку створення та поповнення його запасів провадилось за замовленнями Держрезерву, а також інших центральних і місцевих органів виконавчої влади, уповноважених на це Кабінетом Міністрів України, за рахунок коштів, передбачених у Державному бюджеті України на поточний рік, та коштів, одержаних від реалізації матеріальних цінностей державного резерву, що підлягають освіженню, позичанню та розбронюванню;

протокол оцінки пропозицій конкурсних торгів (цінових пропозицій) (якщо закладені до держрезерву України матеріальні цінності закупались у процесі проведення конкурсних торгів), інша документація конкурсних торгів;

договір про закупівлю товарів (робіт або послуг) за державні кошти;

договір відповідального зберігання (про відповідальне зберігання) матеріальних цінностей державного резерву (або мобрезерву) (у разі розміщення матеріальних цінностей на підприємствах – відповідальних зберігачах), укладений між Державним агентством резерву України (Держрезервом) та підприємством – відповідальним зберігачем.

Для того, щоб перевірити фактичну наявність (не фіктивність) відповідальних зберігачів, які зберігають матеріальні цінності держрезерву, слід перевірити наявність у цих зберігачів необхідних для зберігання продукції умов, їх територіальне розташування. При цьому на підприємствах, в установах і організаціях, що здійснюють відповідальне зберігання матеріальних цінностей державного резерву (у відповідальних зберігачів), розміщення матеріальних цінностей має забезпечуватися Держрезервом, виходячи з критеріїв економічної доцільності.

Деякі підприємства-відповідальні зберігачі можуть бути відсутні за місцем реєстрації, у тому числі у зв'язку із ліквідацією таких підприємств, у них можуть бути відсутні документи, що підтверджують факт закладання матеріальних цінностей до державного резерву.

Якщо відповідальні зберігачі державного матеріального резерву відсутні не лише за юридичною адресою, а й не подають фінансову звітність до органів Державної фіскальної служби України (ДФС) з моменту отримання від Держрезерву коштів, це має викликати сумнів щодо самого факту закладення матеріальних цінностей до державного резерву.

На фіктивність операцій з товарно-матеріальними цінностями держрезерву нерідко вказують факти, коли документально продукція закладається до державного резерву в день укладання контрактів за місцем її збереження продавцем у виробника продукції, що вказує на відсутність додаткових витрат на транспортування продукції.

Фактичними доказами наявності договірних відносин із відповідальними зберігачами щодо зберігання відповідних матеріальних цінностей державного резерву та відсутності проведення фіктивних операцій з товарно-матеріальними цінностями держрезерву мають бути, зокрема, такі документи у відповідального зберігача, як акт про приймання матеріальних цінностей та належно оформлені бухгалтерські документи складського обліку.

З метою викриття факту проведення фіктивних операцій із закладення та зберігання товарно-матеріальних цінностей держрезерву та для перевірки стану збереження та дотримання належних умов зберігання цінностей державного та мобілізаційного резерву у підприємств-зберігачів доцільно провести зустрічні перевірки (звірки).

При цьому слід пам'ятати, що зміна організаційно-правової форми підприємства-зберігача не звільняє його від виконання своїх зобов'язань зі зберігання матеріальних цінностей державного резерву. правонаступники цих підприємств є відповідачами у таких справах.

При цьому Держрезерв має передати, а зберігач прийняти на відповідальне зберігання матеріальні цінності згідно з специфікацією (затвердженою номенклатурою) у кількості та за вартістю згідно з актом форми Р-16 (форми № 1 (стосовно зберігання цінностей мобілізаційного резерву)).

Отже, у процесі вивчення інформації щодо відповідальних зберігачів матеріальних цінностей Держрезерву оперативні працівники ДЗЕ НПУ повинні перевірити, щоб закладені на відповідальне зберігання матеріальні цінності були передбачені номенклатурою, належним чином зберігались у передбаченій кількості, були відповідного асортименту та відповідної якості, відповідали стандартам і технічним умовам, відпускались тільки за нарядами Державного агентства резерву України;

договір на поставку матеріальних цінностей до державного резерву, який укладається Держрезервом, підприємствами, установами і організаціями-зберігачами з підприємствами-постачальниками цих матеріальних цінностей;

акт форми Р-17 (форми № 1 (стосовно зберігання цінностей мобілізаційного резерву)), поданий відповідальним зберігачем Державному агентству резерву України, – у випадку проведення відповідальним зберігачем освіження (поновлення) та заміни матеріальних цінностей Держрезерву на продукцію аналогічного асортименту і якості самостійно без залучення додаткових коштів;

звіт про наявність матеріальних цінностей державного резерву (форма № 1) (або звіт про наявність та якісний стан матеріальних цінностей мобрезерву – форма № 12мр (стосовно зберігання цінностей мобілізаційного резерву)), надсилається Державному агентству резерву України підприємствами, установами, організаціями, які належать до сфери управління Державного агентства резерву України, та підприємствами – відповідальними зберігачами;

кошторис витрат на зберігання матеріальних цінностей державного (мобілізаційного) резерву, поданий щорічно на наступний рік відповідальним зберігачем Державному агентству резерву України.

Оперативні працівники ДЗЕ НПУ повинні мати на увазі, що відшкодування витрат, пов'язаних із зберіганням матеріальних цінностей державного резерву, має здійснюватися виключно на підставі договору, укладеного між Держрезервом та відповідальним зберігачем, за рахунок асигнувань державного бюджету та інших джерел, визначених законодавством;

приймальний акт (у процесі закладення матеріальних цінностей Держрезерву) за формами:

№ Р-11 і № Р-13 – у разі закладення матеріальних цінностей організаціями, що належать до сфери управління Державного агентства резерву України (Держрезерву) (готується організацією, що належить до сфери управління Держрезерву);

№ Р-16 – у разі закладення матеріальних цінностей підприємствами – відповідальними зберігачами або підприємствами, що належать до сфери управління Держрезерву (готується підприємством – відповідальним зберігачем або підприємством, що належить до сфери управління Держрезерву, самостійно);

1мр (для службового користування) – для мобілізаційного резерву у разі закладення матеріальних цінностей підприємствами – відповідальними зберігачами або підприємствами, які належать до сфери управління Держрезерву;

бухгалтерські документи складського обліку з оформлення прийнятих на зберігання матеріальних цінностей держрезерву, які складаються підприємствами – відповідальними зберігачами або підприємствами, що належать до сфери управління Держрезерву.

При встановленні випадків самовільного відчуження матеріальних цінностей державного резерву (мобрезерву) слід з'ясувати:

а) ким прийнято рішення про відпуск матеріальних цінностей та його підстави;
б) найменування самовільно відчужених матеріальних цінностей державного резерву, дату відпуску, їх кількість;

в) наявність документів (накладні, накази) на відпуск зі складу цих матеріальних цінностей;

г) особу, якою проводився відпуск матеріальних цінностей;

г) наявність акта за відповідною формою;

д) кількість та найменування матеріальних цінностей, повернутих до державного резерву, дату повернення; у разі часткового повернення матеріальних цінностей вказуються документи, якими оформлено це повернення.

У випадку самовільного відчуження матеріальних цінностей державного резерву (мобрезерву), при встановленні фактів крадіжки матеріальних цінностей державного резерву, при виявленні безтоварної закладки матеріальних цінностей до державного резерву доцільно взяти пояснення керівника (або особи, що виконує його обов'язки) підприємства – відповідального зберігача, який прийняв рішення про незаконне відчуження з державного резерву матеріальних цінностей, головного бухгалтера, матеріально відповідальної особи та інших осіб.

З метою викриття фактів фіктивності закладення матеріальних цінностей до держрезерву слід з'ясувати і оцінити всі обставини, пов'язані із закладенням матеріальних цінностей до державного резерву і подальшим їх зберіганням, у тому числі:

чи укладався сторонами договір зберігання матеріальних цінностей, а якщо ні, – то з яких причин і чи існують інші докази виникнення зобов'язань щодо такого зберігання;

у чому конкретно полягає незабезпечення збереження матеріальних цінностей; у який спосіб та з яких підстав здійснювалося їх самовільне відпущення тощо;

11) документи, що засвідчують якість матеріальних цінностей Держрезерву (оригінал або завірена в установленому порядку копія паспорта (сертифіката) якості виробника, декларація виробника, сертифікат відповідності, висновок санітарно-епідеміологічної експертизи, ветеринарне свідоцтво), які є в наявності у відповідального зберігача;

12) акт виконання договору про закупівлю матеріальних цінностей до державного резерву, який складається Державним агентством резерву України (Держрезерву);

13) рахунок або рахунок-фактура на оплату поставлених матеріальних цінностей та податкова накладна, які надаються постачальником матеріальних цінностей до Держрезерву;

14) зведений звіт про наявність та якісний стан запасів державного резерву (форма № 1-резерв (річна)), який подається Державним агентством резерву України – Кабінету Міністрів України, Міністерству фінансів України, Міністерству економічного розвитку і торгівлі України на 1 січня щорічно до 15 березня, що настає за звітним періодом;

15) звітність “Оперативна інформація про наявність запасів державного резерву” (форма № 3-резерв (місячна)), подана до 10 числа наступного місяця Державним агентством резерву України – Кабінетові Міністрів України, Міністерству фінансів України, Міністерству економічного розвитку і торгівлі України;

16) фінансову звітність відповідального зберігача.

Отже, про порушення службовими особами суб'єкта господарювання правил здійснення операцій з матеріальними цінностями державного резерву можуть свідчити такі докази, як документальні дані інвентаризації матеріальних цінностей державного резерву, звіти про наявність матеріальних цінностей та їх рух, акти, складені за наслідками проведення ревізій та перевірок обліку руху, наявності та якості матеріальних цінностей державного резерву тощо.

Таким чином, необхідно визнати важливість вирішення проблем щодо дієздатності державного матеріального резерву України завдяки припиненню кримінальних та інших правопорушень.

Зауважимо, що в умовах бойових дій на Сході України та запровадження воєнного стану стає більш актуальним належне закладення та поставка товарно-матеріальних цінностей до мобілізаційного резерву нашої держави. З цією метою слід забезпечити стабільність формування необхідних якісних обсягів ТМЦ у мобрезерві, що неможливо досягти без проведення відповідної роботи оперативними підрозділами ДЗЕ НПУ з виявлення та попередження кримінальних та інших правопорушень, які вчиняються у процесі придбання, поставки та управління матеріальними цінностями державного матеріального резерву.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Аудиторський звіт за результатами державного аудиту виконання бюджетних програм у Державному агентстві резерву України за період з 01.01.2013 до 31.12.2016. Державна Аудиторська служба України. К., 2017. 79 с.

2. Про державний матеріальний резерв: Закон України від 24.01.1997 № 51/97-ВР. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/main/51/97-%D0%B2%D1%80> (дата звернення: 14.11.2018).

3. Про затвердження Порядку формування, розміщення та проведення операцій з матеріальними цінностями державного резерву: постанова Кабінету Міністрів України від 08.10.1997 № 1129. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1129-97-%D0%BF> (дата звернення: 15.11.2018).

4. Про затвердження Інструкції про порядок проведення контролю за станом роботи з матеріальними цінностями державного резерву: наказ Державного комітету України з державного матеріального резерву від 08.09.2009 № 239. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0065-10> (дата звернення: 14.11.2018).

5. Про механізм застосування міри відповідальності юридичних осіб, на зберіганні яких знаходяться матеріальні ресурси державного резерву, за самовільне їх відчуження (використання, реалізацію): постанова Верховної Ради України від 20.02.1996 № 57/96-ВР. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/57/96-%D0%B2%D1%80> (дата звернення: 15.11.2018).

REFERENCES

1. Audytorskyi zvit Derzhavnoi Audytorskoï sluzhby Ukrainy za rezultaty derzhavnoho audytu vykonannya biudzhetnykh prohram u Derzhavnomu ahentstvi rezervu Ukrainy za period z 01.01.2013 po 31.12.2016 (2017). "Audit Report of the State Audit Office of Ukraine on the Results of the State Audit of Budget Programs Execution at the State Agency of Ukraine's Reserve for Period 01.01.2013-31.12.2016 (2017)". Kyiv [in Ukrainian].

2. About the State Material Reserve: Bill of Ukraine dated January 24, 1997, No 51/97-BP. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/main/51/97-%D0%B2%D1%80> (Date of Application: 14.11.2018) [in Ukrainian].

3. Pro zatverdzhennja Porjadku formuvannja, rozmishhennja ta provedennja operacij z materialjnomy cinnostjamy derzhavnogho rezervu: Postanova Kabinetu Ministriv Ukraïny. Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine. "About Approval of the Procedure for the Formation, Deployment and Conduct of Operations with the Material Values of the State Reserve" dated October 8, 1997 No 1129. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1129-97-%D0%BF> (Date of Application: 15.11.2018) [in Ukrainian].

4. Pro zatverdzhennja Instrukciji pro porjadok provedennja kontrolju za stanom roboty z materialjnomy cinnostjamy derzhavnogho rezervu: Nakaz Derzhavnogho komitetu Ukraïny z derzhavnogho materialjnogho rezervu. Order of the State Committee of Ukraine on State Material Reserve "About Approval of the Instruction on the Procedure for Controlling the State of Work with the Material Values of the State Reserve" dated September 8, 2009, No 239 <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0065-10> (Date of Application: 14.11.2018) [in Ukrainian].

5. Pro mekhanizm zastosuvannja miry vidpovidaljnosti jurydychnykh osib, na zberighanni jakykh znakhodjatsja materialjni resursy derzhavnogho rezervu, za samoviljne jikh vidchuzhennja (vykorystannja, realizaciju): Postanova Verkhovnoji Rady Ukraïny. "Resolution of the Verkhovna Rada of Ukraine "About the Mechanism of an Application of the Measure of Liability of Legal Entities, Whose Storage Is the Material Resources of the State Reserve, for the Unauthorized Alienation (use, sale)" from February 20 1996, №57/96" . URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/57/96-%D0%B2%D1%80>. (Date of Application: 15.11.2018) [in Ukrainian].

UDC 343.9

I.L. Blyzniuk,
Candidate of Law, senior researcher, Chief Scientist of the
State Research Institute MIA Ukraine, Kyiv, Ukraine,
ORCID ID 0000-0003-3882-5790

FEATURES OF DETECTION OF CRIMES COMMITTED IN THE SYSTEM OF THE STATE MATERIAL RESERVE OF UKRAINE

Paper highlights the peculiarities of the implementation of the activities by operational officers of the National Police of Ukraine to identify crimes committed in the system of the state material reserve of Ukraine. The author provides a standard list and technology for studying financial and economic documents that need to be checked by National Police officers engaged in operational investigative activities in order to obtain information on possible criminal and other offenses committed in the process of acquiring, supplying of material assets to the state material reserve and managing it.

Paper also provides a classification of crimes committed in the state reserve system of Ukraine. As a result, the author notes that the most common ones are criminal and other offenses committed in the process of laying (supply), receiving material assets in the state reserve. In this regard, it is proposed to consider the specifics of documenting these crimes. First of all, typical offenses of this category are determined, on the basis of which methodological recommendations are developed for the operational staff of the National Police to identify these crimes.

The main results of the study, presented in the paper, are to highlight the most significant financial and economic documents, taking into account the availability of material assets of the state reserve, which should be studied and analyzed by the operational staff of the National Police in order to obtain information on possible criminal and other offenses committed in the process of acquisition, supply of material assets to the state material reserve and management in time and effectively.

As a result, the author recommends the operative employees to pay special attention to such possible evidence of violations by government officials of the rules for conducting operations with material assets of the state reserve, such as documentary data on the inventory of material values in the process of identification of crimes of this category of the state reserve, reports on the availability of material values and their movement, acts drawn up on the results of audits and audits of the accounting of movement, cash splendors and quality of material values of the state reserve, etc. Finally, an order is given to study the relevant financial and economic documents of business entities who are responsible custodians of the state reserve material values, which is especially important for an effective revealing of the facts of fictitiousness of the laying of material values in the state reserve.

Keywords: state material reserve, responsible custodians, mobilization reserve, bookmark (supply), relocation, refreshment (renewal, replacement) and release of material values from the state reserve, unauthorized alienation of material values of the state reserve, fictitious laying of material values into the state reserve.

Отримано 23.11.2018